

† *Elhunyt Bengt Ingemar Samuelsson, orvosi-élettani Nobel-díjas svéd biokémikus*

Forrás Internet-helye: https://hu.wikipedia.org/wiki/Bengt_Samuelsson ;
[https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(24\)01817-8/fulltext?dgcid=raven_jbs_etoc_email](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(24)01817-8/fulltext?dgcid=raven_jbs_etoc_email)

Bengt Ingemar Samuelsson (Sz. Halmstad, 1934. május 21. – † 2024. július 7.) svéd biokémikus. 1982-ben Sune Bergströmmel és John Robert Vane-nel megosztott orvosi-élettani Nobel-díjat kapott a prosztaglandinok szerkezetének és bioszintézisének felderítéséért.

Orvostudományi tanulmányok: *Lunds universitet*. Diákként csatlakozott Sune Bergström biokémiai laboratóriumához, aki az élettani kémia professzora volt és akkor elsősorban az 1930-as években felfedezett prosztaglandinok izolálásával és kémiai-biológiai jellemzésével foglalkozott.

1958-ban Bergström a stockholmi Karolinska Intézet kémiaprofesszora lett, ahová Samuelsson is követte, 1960-ban MSc, 1961-ben orvostudományi doktori fokozatot szerzett. A Karolinska Intézetben egyetemi adjunktusként Bergström mellett folytatta a munkát. 1961-ben ösztöndíjjal egy évet a Harvard Egyetemen töltött, majd visszatért Bergström laboratóriumába, ahol egészen 1966-ig maradt.

1967-től a stockholmi Királyi Állatorvosi Főiskola tanára.

1972-ben visszatért a Karolinska Intézetbe, ahol az orvostudomány és az élettani kémia professzora lett. 1973-1983 között az élettani kémia tanszék vezetője, 1978-1983 között az orvosi kar dékánja. 1976-tól egy évig vendégprofesszor a Harvard Egyetemen és az MIT-n. 1983-1995 között a Karolinska Intézet rektora.

Önálló kutatásai során 1973-ban felfedezte a véralvadásban részt vevő prosztaglandinokat, amelyeket tromboxánoknak nevezett el. Ő írta le a fehérvérsejtek által termelt leukotriéneket, amelyek az asztmás és anafilaxiás folyamatokban játszanak szerepet. Samuelsson és Bergström kutatásai nyomán megindult a prosztaglandinok klinikai alkalmazása az asztma, ízületi gyulladások, fekélyek, érrendszeri és nőgyógyászati problémák, menstruációs görcsök esetén; ezek méhösszehúzó hatását használják fel a művi abortusz esetén.

Díjak, elismerések: 1968 a Svéd Orvosi Társaság jubileumi díja; 1970 az Oslói Egyetem Anders Jahre-díja; 1975 a Columbia Egyetem Louisa Gross Horwitz-díja; **1977 Albert Lasker-díj az orvostudományi alapkutatásért**; 1980 Ciba Geigy Drew-díj; 1981 a bostoni Brandeis Egyetem Lewis S. Rosenstiel-díja; 1981 a Gairdner Alapítvány díja; 1981 a német Heinrich Wieland-díj; **1982 orvosi-élettani Nobel-díj**; 1982 a Svéd Kémiai Társaság Bror Holmberg-érme; 1982 Waterford Orvostudományi Díj; 1982 a Nemzetközi Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság díja.